

áralangar tradítionir, og í dag er Bretland hornorkesturlandið nummar 1 í heiminum. Tað munnu vera meira enn 4000 hornorkestar í Bretlandi í dag.

Norðmenn og íslendingar leggja stóran dent á at fáa góðar bretskar venjarar til sínar orkestar, og hetta hevur so avgjørt givið úrslit. Í dag man Noreg liggja klárt nummar 2 hvat viðvíkur hornónleiki. Og Ísland er við at koma væl við.

Hvat viðvíkur Føroyum, so gongur tað rætta vegin, men enn restar nakað í. Tit eiga fólk sum eitt nú Ova Olsen og Boga Lützen, sum gera eitt sera gott arbeiði, men tit eiga tó framvegis at venda eygunum móti útheiminum fyri at tryggja tykkum góðar venjarar.

Skjótt at læra eitt lag

— Tað verður so nógv tósað um, at stórir dentur eigur at verða lagdur á at læra sey ungu at spæla uppá okkurt instrument. Og her verður so oftani tósað um violín og fløytu. Heldur tú, at ung fólk heldur áttu at lagt dent á at lært at spæla uppá okkurt blásiinstrument sum sey hornorkestrini brúka?

— Hetta er ein sera áhugaverdur spurningur. Eg havi mangan hugsað um hetta. Tað er rætt, at júst yngri ein er, tá ein byrjar at spæla, júst betri er tað. Vit vita tó, at mong av teimum ungu eru sera ótolin. Siggja sey ikki eitt úrslit beinanvegin, so hava sey lyndi til at gevast á hálvári leið.

Við at spæla uppá eitt horninstrument kemur tú næstan beinanvegin eftir at spæla eitt lag. Harafturat kemur fyrminurin tað er at spæla saman við øðrum. Hetta at kenna gleðina við at vera saman um at fáa eitt gott úrslit, og tað at vera saman við øðrum, tá vant og spælt verður til eitthvørt hátíð-

arhald. Hetta er ein gleði, sum eg haldi er størri enn nokur onnur.

Krevur hart arbeiði

— Men tað at kunna spæla og at gerast ein góður tónleikari krevur væl eisini nógv og harða venjing!

— Tað er rætt. Júst hetta við venjingini hevur so ómetaliga nógv at siga. Tað er avgerandi, at sey ungu, sum byrja at spæla, beinanvegin gera sær greitt, at hetta at spæla uppá t.d. horn krevur nakað av teimum sjálvum. Eg vildi sjálvur mett, at ein eigur at venja í minsta lagi 45 minuttir um dagin. Men tað besta vildi verið í upp til 2–3 tímar um dagin. Harumframt at fáa í minsta lagi ein tíma um vikuna hjá einum lærara.

— Hvørji ráð hevur tú at geva føroyskum hornónleikarum?

— At teir hvør í sær arbeiða meira við tónleikinum. Á henda hátt kunnu tit fáa betri dygd, og gleðin verður tess meiri. Ikki bert gleðin hjá spælaranum. Eisini fyri fólk flest hevur slíkur tónleikur, sum hornorkestrini spæla, stóran týðning. Ikki minst sosialan. Eg haldi, at hornorkestrini hóska sera væl í einum litlum samfelag sum tykkara. Fólk á einum plássi fegnast yvir sitt orkestar, meðan onnur yvir teirra. Hetta skapar alt saman gleði fyri tónleikinum og tí at møtast.

Men lat meg endurtaka, spælarnir mugu arbeiða meira við tónleikinum. Mong halda, at tá sey koma frá arbeiði, so skulu sey »hvíla« við at spæla. Hetta er ikki heilt beint, tí vit vita, at fyri at gerast ein góður spælari, so krevur tað arbeiði. Eg vildi heldur sagt, at vit áttu at stríðst og arbeitt fyri at fáa eitt gott úrslit í tónleikinum og so kent vanliga arbeiði sum hvíld.

Hornorkestrið á Tveroyri og Gary Davies

Tónleikastevnur!

Annars haldi eg, at tað hevur stóran týðning, at spælarnir og venjarar hava eitt gott samarbeiði við ta tónleikaundirvising, sum fer fram í skúlanum.

Tónleikastevnur hava sera góða ávirkan á tónleikalívið. Nú eri eg ikki fyri, at ein í einum og øllum eigur at kappast um at vera bestur. Men tá ber so til at hoyra, hvør nú hevur fingið mest burtur úr venjingini, og hvar møguligir skeivleikar liggja.

Eisini hava venjararnir tá møguleika at hittast og tosa um tingini. So samanumtikið hevur tónleikastevnan stóran týðning. Lat meg í hesum sambandi leggja aftrat, at seinasta kórstevnan, sum varð hildin í Sørvági, varð sera góð og væleydnað. Hon var eisini lögð væl til

rættis.

Venjarin stóran týðning

— Hvussu við tykkum venjarum! Hava tit ikki stóra ávirkan á úrslitið hjá spælaraunum?

— So avgjørt. Tess meira krevur tað eisini av okkum. Tað er eisini so, at venjarar eru altíð ymskir. Hetta kemst helst eisini av tí, at ein venjari fær ikki eitt gott persónligt úrslit, um hann ikki er órvisi enn tann undanfarni venjarin. Tað vil so ikki siga, at hesin ella hasin er betri ella verri. Men teir eru ymskir.

Avgerandi er tað, at ein venjari — dirigentur — dugur at læra frá sær og dugur at arbeiða við fólk. Tað nyttar einki, at ein venjari verður vreiður, tí at onkur av spælaranum ikki fær tað burtur úr,

sum ein kundi ynskt sær. Serstakliga við teimum yngstu má venjarin vera tolin, tí loypir hann hvøkk á sey og fær sey at kenna seg ótrygg, tá verður úrslitið hareftir. Í ringasta fall gevast sey heilt við at spæla.

Ti eiga allir venjarar at veita, at tónleikarar arbeiða ikki væl undir nøkrum trýsti. Sjálvandi skal venjarin vera visur í sinum og vita, hvat hann skal siga til ávísar tíð. Hann eigur tó at lata fólk njóta tónleikin istaðin fyri at gera sey bangin.

Tónleikur sum hobby

Eg plagi sjálvur at siga við minar spælarnar, at tað ræður ikki um at duga at spæla nótarnar, men tað er meiri máttin tú spælir teir, sum er avgerandi. Spælið ikki nótarnar, men

følið teir.

At enda sigur hesin ungi bretski tónleikarin:

— Tit eiga fólk, sum hevur evni og vilja at læra at spæla og syngja. Men tianverri taka tit føroyingar tónleikin ov lítið álvarsamt. Í dag taka tit hann mest sum eitt hobby. Tað haldi eg er spell, tí var meiri arbeiði lagt í tónleikin, tá hevði úrslitið og gleðin verið nógv størri.

Nú er Gary Davies so við at verða ferðabúgvinn at fara heimaftur til Bretlands, har hann í nakrar vikur skal vera próvdómari hjá ungum fólk, ið fáa útbýging í tónleiki. Ímeðan biður hann og Tveroyrar Hornorkestar spent eftir einum svari frá Landsskúlafrýsitingini — um Gary skal koma aftur til Føroyar at venja orkestrið á Tveroyri í enn átt skeið.

Tianverri missir orkestrið fimm av teimum góðu ungu spælaranum til heystar. Kortini heldur Gary, at hann kann fáa eitt gott orkestar

Gary Davies saman við einum av spælaranum í Tveroyrar Hornorkestri, Einari Larsen